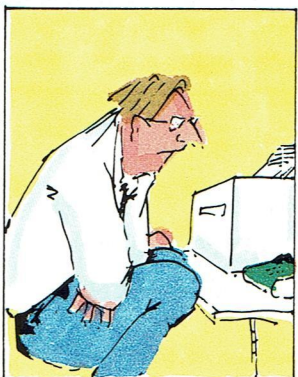
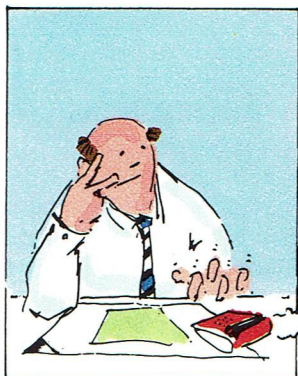

Kontorchefen, fuldmægtigen, hendes kollega og hans sekretær

Noget om e-post og dokumentudveksling
i Statens DataNet

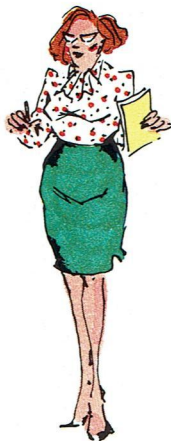
DataCentralen

I rollerne:

Kontorchefen:

Jeronimus er chef for Ressortdirektoratets 6. kontor. Lidt skeptisk over for nye arbejdsmetoder på kontoret, men åben over for gode argumenter.

- fuldmægtigen

- Leonora er sagsbehandler i kontoret.

- hendes kollega

- fuldmægtig Leander sidder i Sagsstyrelsens 4. kontor og er næsten dagligt i forbindelse med fuldmægtig Leonora. Men deres hverdag forbigøres af optagede telefoner, nedskåret betjenttjeneste og mange andre dårligdomme.

- og hans sekretær

Pernille er et uundværligt faktotum for Leander. Hun har altid næsen sat op efter rationelle løsninger.

Bedes tale!

Ressortdirektoratet er en stor arbejdsplads, og alene 6. kontor, som kontorchef Jeronimus leder, har over 30 ansatte. Det er travle folk, der ikke dvæler ved skrivebordet ret længe ad gangen. Kalenderen er fyldt op af rejser og møder.

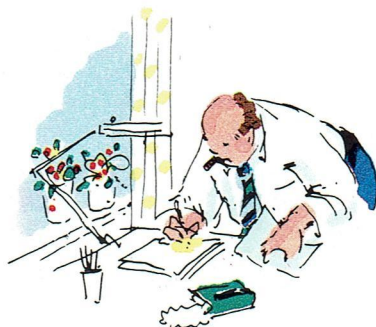
Denne formiddag skal et vigtigt notat forlade Ressortdirektoratets 6. kontor. Jeronimus' dygtige medarbejder, Leonora, har afleveret et udkast til sin chef, som nu har sat sig med kaffe og cerut for at studere teksten. Udmærket arbejde, det kan man vist godt være bekendt, nikker Jeronimus for sig selv. Men der er lige et par bemærkninger til side 8.

Kontorchefen griber telefonen til Leonora. Ingen svarer. Nå, så må man vel ned og se, om hun overhovedet er på pinden.

Leonoras kontor står tomt. Ærgerligt nok, tænker Jeronimus, det var jo egentlig blot et par småting, der skulle rettes.

Jeronimus sætter et kryds på side 8 i notatet og lægger beskeden: Bedes tale!

Timerne går, Leonora taler ikke. Og da Jeronimus er en omhyggelig leder, der ikke bryder sig om at være ude af kontakt med sine medarbejdere, begiver han sig atter ned til Leonoras kontor.

Forgæves. Jeronimus lægger en ny besked: „Bedes tale *snarest*.“

Og et par timer senere tredje forsøg: „Leonora, kig ind, hvis du kommer tilbage i dag. Jeg er på kontoret mellem 13.30 og 15.00“. Klokkeren 15.15 vender Leonora tilbage fra et langtrukket møde, og finder stakken af hilsener fra sin chef. Hun reagerer straks, men nu er det Jeronimus' kontor, der står tomt.

Så må Leonora i gang: „Kiggede ind kl. 15.15. Kan du kigge ind sidst på dagen. Haster.“

Hen mod fyraften skæver Leonora nervøst til uret. Notatet skal afsted, og der er ingen spor af chefen. Hun banker på i forkontoret, hvor der bliver rystet beklagende på hovedet. Kontorchefen er endnu ikke tilbage.

De foreløbige anstrengelser i Ressortdirektoratets 6. kontor kunne illustreres således:

Hvis nu de havde e-post

Et elektronisk postsystem, eller *e-post*, er et alternativ til telefonen og de små gule sedler, når der går koks i kommunikationen. Når ingen er, hvor de plejer at være, og man lige står og skal fortælle dem noget.

Med e-post kan medarbejderne udveksle dokumenter og sende meddelelser til hinanden over skærmen. Og de kan gøre det på det tidspunkt, der passer dem bedst. En måde at lette den rutinekommunikation, der hver dag kræver tid og besvær af alle medarbejdere.

Den korte besked fra kollega til kollega, notatet, der skal udsendes til en hel skare af medarbejdere, nyhedsmeddelelsen til samtlige ansatte - altsammen kan klares med få tryk på tasterne. Og der er hverken brug for højere edb-viden eller for at huske lange koder udenad.

Mange har allerede indført e-post på arbejdspladsen, og flere kommer til.

Men Statens DataNet har nu skabt endnu flere muligheder med e-post.

Fik du fax'en?

Næste morgen lykkes det Leonora og Jeronimus at møde hinanden på gangen. Og før nye møder fører de to fra hinanden, får Leonora omsider Jeronimus' kommentar og godkendelse af sit notat.

- Jo, Leonora, det kan vi vist godt være bekendt. Men nu må du sandelig også se at få det afsted, brummer kontorchefen og begiver sig videre.

Kort efter ringer telefonen hos fuldmægtig Leander i Sagsstyrelsens 4. kontor. Det er Leonora, hans gode kollega:

- Dav, jeg har prøvet at få fat i dig et par gange. Men nu skulle notatet være på vej.

- Hvad var problemet?

- Tja, jeg skulle først have fat i min chef, og det trak en hel del ud...

- Jamen, har I ikke fået e-post ovre hos jer?, klukker Leander.

- Øhh...e-post? Jo, det har jeg godt hørt tale om, men vi er vist aldrig kommet i gang med at bruge det.

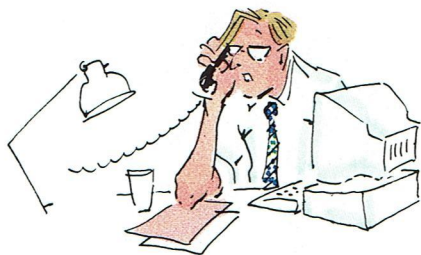
Hvad går det egentlig ud på?

Leander sætter beredvilligt Leonora ind i tidens teknologiske fremskridt.

- Det lyder jo ret smart, siger Leonora, - Men det, vi kom fra, var jo vores notat. Hvad siger du til det?

- Siger til hvad?

- Notatet, du har vel...har du ikke fået fax'en?

Det har Leander ikke. Han tager hastig afsked med Leonora og ringer straks ned til de hjælpsomme betjente i postrummet.

Her har man ikke set noget til en fax til Leander, men hvis han måske kunne beskrive den?

- Ja, den er hvid og så står der noget på..., begynder Leander, men beslutter sig for selv at undersøge sagen nede i postrummet.

Efter en kort eftersøgning finder Leander fjorten herreløse sider, som han identificerer som det efterlyste notat.

- Det ligger jo her.

- Nåh, den. Jamen forsiden mangler jo. Vi kunne ikke se hvor den skulle hen, indvender betjenten.

Leander mumler, at det kan der vel være noget om, og begiver sig op ad trapperne, tilbage til sit kontor. En kende udmattet ringer han atter Ressortdirektoratet op.

- Det er Leonora.

- Leander her. Der manglede en forside.

- Åhh, det var ikke så godt, hvor mange sider har du nu?

- Elleve, tolv, tretten . . . fjorten.

- Nå, da da. Jeg må hellere sende den igen. Og så eftersender jeg med posten, ikke?

Hjælp!

Leanders trængsler er ikke forbi.

Det notat, han med længsel har ventet fra Ressortdirektoratet, er blot et af mange, han i disse dage skal redigere sammen i en rapport.

Enkelte af indlæggene er nogenlunde helskindet nået frem gennem faxen, andre har arbejdet sig frem med posten, atter andre er blevet sendt tværs gennem byen med taxa. Men her tæt mod deadline mangler der stadig fire bidrag.

Den dag er Leander ikke til meget nytte for Sagsstyrelsen. Han vandrer op og ned af gangene, tager endnu et par ture ned i postrummet og hen i receptionen for at se, om noget nyt skulle være dukket op.

Modløs slår han sig til sidst ned hos kontorets sekretær, Pernille, og tager en kop kaffe af den svedne sidst-på-eftermiddagen slags.

- Pernille, du må hjælpe mig, jeg mangler fire indlæg, og jeg kan ikke få fat i folk. Vil du ikke tage telefonen og blive ved at prøve, indtil du kommer igennem?

Jo, det kan jeg da godt. Men for en anden gangs skyld tror jeg, jeg har en bedre ide. . .

- Sååh?

- Kender du den eksterne e-post?

- Ja tak, den bruger vi jo dagligt her i huset.

- Jamen, den eksterne. Hvor du kan sende ud af huset, ud i byen?

- Øhh . . . kan man det?

Ekstern e-post og dokumentudveksling

Statens DataNet har introduceret den eksterne e-posttjeneste, så medarbejdere i alle nettets institutioner frit kan udveksle beskeder og dokumenter med hinanden. Om edb-systemet hedder IBM i den ene ende og UNIX i den anden er underordnet.

Brugernes oplevelser er, at alle bruger det samme system.

På Datacentralen konverteres posten fra den ene edb-standard til den anden, så brugerne ikke mærker forskel på, om de sender og modtager post internt eller eksternt. Det er de samme taster, der skal trykkes på, de samme adresselister, der skal slås op i.

Blot er rækken af mulige modtagere vokset. Nu omfatter den også alle de øvrige institutioner og myndigheder, der er koblet til den eksterne e-post i Statens DataNet.

Skriv om og send det tilbage

Men den eksterne e-post i Statens DataNet kan mere end bare at afløse telefon og telefax. Nu kan den ene arbejdsplads sende et dokument uforandret afsted til det andet, så modtageren frit kan skrive om, redigere, sende dokumentet videre eller retur til afsender. Leonoras notat ville uden videre kunne flettes ind i

Leanders rapport.

Hermed er en af de største barrierer i datakommunikationen faktisk overvundet. Hidtil har tekstbehandlingen i IBM, VAX, UNIX og alle de andre edb-standarter været så forskellig at kun arbejdspladser, der benyttede det samme system, kunne udveksle dokumenter med hinanden.

Fem gode spørgsmål

Kan et dokument blive væk?

Populært sagt er sansynligheden for, at et dokument går tabt via e-post den samme som for, at en postbil kører i Frederiksholms Kanal. Teoretisk kan alle kommunikationssystemer lave fejl, også de elektroniske. Men risikoen er ikke større, end hvis man benytter telefax eller manuel post.

Kan jeg bevare fortroligheden?

Det er ikke farligere at sende et dokument ud i byen, end at opbevare det på sin egen database. Risikoen for uberettiget adgang er minimal.

Kan e-post erstatte det gammeldags brev?

Dokumenter, der sendes elektronisk, har endnu ingen juridisk gyldighed. Der kræves stadig en underskrift i blæk nederst på siden, før afsenderen er forpligtiget på indholdet. Men der arbejdes i øjeblikket på lovforslag, der baner vejen for den elektroniske underskrift. teknisk set lader det sig gøre ved at dokumentet forsynes med en personlig godkendelseskode, som man kender den fra Dankort-terminalerne.

Kan det betale sig?

Set i forhold til den besparede arbejdstid er e-post en billig kommunikationsform. Sammenlignet med brevpost og bud er den kontante udgift langt mindre. I forhold til telefon og telefax er minuttaksten nogenlunde den samme, mens spildtiden til gengæld er mindre.

Bliver det ikke kedeligere at være på arbejde?

E-post er ikke skabt for at isolere medarbejdere og ødelægge den almindelige daglige kontakt mellem kolleger. Men muligheden for at overføre både korte beskeder og egentlige dokumenter elektronisk kan lette den tidrøvende og trættende rutinekommunikation, som de færreste vil savne.

Yderligere oplysninger om e-post, dokumentudveksling eller andre ydelser i Statens DataNet, fås ved henvendelse til Datacentralen.

Kontakt Deres konsulent på Datacentralen eller spørg efter Statens DataNet, telefon 31 46 81 22 og hør nærmere om de mange muligheder.

DataCentralen

Retortvej 8
DK-1790 København V